

101

Nobilissimo clarissimoq. viro D. Constantino
Hugonio, Zutredani Domini, C. Barlaei, S. P. D.

Nobilissime, amplissimoq. Hugoni. audio edificare te. Hoc est modum
ne serenia tua & oculus aranda intexant. Cuare, si unquam tam
philosophia tibi opus, non speculativa solum, sed & practica. Speculativam
missam facio, nam audio te Vitruvium legere, ex qua discas, ubi edificandum
et quomodo, qua partium symmetria, qua ordine. Ex practica paucula
adducam, quam profiteri modum est partium. potissimum ad virtutum
te studia excitabo, magnificencia puta, mansuetudinis, temperantia
magnanimitatis, iusticia & urbanitatis. Magnificencia opus, ut quod
mohris opus sumtibus, sumtusq. operi respondant. Mansuetudine,
ne facile irascaris architectis tuis iuxta et mandatis. Temperantia,
ne nimis ad voluptatem: magnanimitate, ne nimis ad ambitionem edificet.
Iusticia, ne cum aliorum incommodo struas, umbram proximum verberet
aut stillicidio. Ad hoc prudentia, ne iunctam via domum sibi sit mordax
populus. Constantia quoq. ne inchoatam domum vel molitionum
vel imperarum studio imperfectam relinquant, ~~huc~~ & practici aliquis
exclamat: pudent opera interrupta minant. Mirorum ingentis. Hoc
posterioris monitum non est meum, sed Hesiodi, in 7° ep^o in 7° ep^o
libello: μηδὲ δόμον ποιεῖν ἀρνηγῆτορ κἀπαιδιόν, κἀδὲ δόμον φηβρῆσαν
linguas mutilant rudemq. Urbanitatis insuper te memorem esse cupiam
& divorticulum aliquod edificare, in quo cum iunctae admissiois amicis
ridas effusissime, absq. offensa puerpera aut vagientis infantie. Vbi
aedificaveris, hoc cavendum, ne domum tuam nimis amos ac suspicias, ut
solent. illi, qui nunquam domo sua egrediuntur aut ingrediuntur, nisi
cum attenta frontispicij admiratione, ad quod subsistere solent meditabundi,
quasi a lapidibus semiam intrandi impetraturi. Vbi oam inhabitabis, noti
semper domi desidre, ne dixeris tibi & probrer Plutarchus in libello
deq. in d^o d^o. Verum ab hoc malo minus tibi metuo, quamdiu Principi
parit ut iure te docendi. Sed cur edificas, mi Hugoni, an ut habitet
ut non defuit Diogeni, ubi habitaret, nec edificavit unquam. an, ut
commodè habitet. Nam in conducta domo commodè habitabis. An, ne
pecunia situ marcant. at accidit idem lapidibus & trabibus, & quidem
multo citius. An, ut intempestive inhi pollantur, repellas hoc probrer;
Gellius edificat. An, ne in ius vocari possis, iuxta illud Caij,
Pandect. lib. 4. tit. d. in ius vocando. Verba sunt: Plurim. putaverunt
nullum de domo sua in ius vocari debere. quibus similia habet
Pantus lib. 1. tit. de regulis iuris. At illud ius iam exolvit. Et
quantam quaso qualima. domum edificabis? Si magnam, bene
mereri vobis de gliribus & muribus; & habitant, ubi latant, fures;
ubi garriant & luxuriant famulae: si parvam, iniuriis vis in
virtutis tuas, que arcti habitare nesciunt. Vis edificare
validam & perduram, quaz. loculum ferat, vis ludibrio Censuris;

qui domos edificant, quae ad vitam domino sufficiant; nec quicquam
magis mirantur, quam nos postis, nepotibus & abnepotibus edificare.
Si invalidam, metuo, ne summa aliquando fiant ima, et tuo
damno sentias, gravia moveri dorsum. Ut vides pergam te
exordire, dico impossibilem esse, quam ordiris, adificationem. Aut enim
edificas, quod edificatum est, aut quod non est edificatum. Si
prius, actum ~~et~~ agis, & moveri dicis, quod est in termino. Si postrius,
edificas non es. nam talis est id, quod non est edificatum. Insuper,
aut edificas in loco, in quo est domus, aut in quo non est. Si in quo
est, cur edificas? et quomodo sine corporum penetratione edificabis
domum in loco, in quo est domus. Sin edificas in loco, in quo non est
domus, edificas domum sine domo. Si dicas, te edificare domum
in loco, in quo fit domus, sic insto: aut domus fit, cum est: aut
cum non est. Si prius, non fit. nam esse et fieri implicat, contradictio =
nem. non postrius; nam non entis nulla est affectio. Unum adhuc
habeo contra Vitruvium tuum. quod adscribam, ne nimis illi fidas.
Monet ille, parietes debere esse perpendicularis, et, ni arde situs
vult, parallelas. At nego ego, dari posse in rerum natura duos
parietes perpendicularis, ~~at~~ nego quoque dari posse duos
aqui-distantes. Ratio est, quia gravia feruntur ad centrum & in
centro coincidunt. quare necesse est inferiores partes parietum
viciniores sibi mutuo esse, quam superiores, quia illi viciniores centro,
in quo tandem concurrerent, si ad centrum usque pervenerentur.
Vale, Hugoni doctissime, nec posthac Nihiliphi obijce, quod
de nihilo operosius philosophari fuderint. Jam enim philo-
sophatus, fuit de Domo. Amstelod. 2 Decemb. 1635.

